

Odlarbrev v. 39

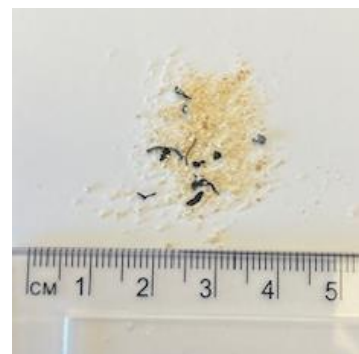
- Stort intresse för stärkelseodling 2025
- Plast ställer till stora problem
- Lagringstips
- Påminnelse - säkerhetsanvisningar vid tippning

Stort intresse för stärkelseodling 2025

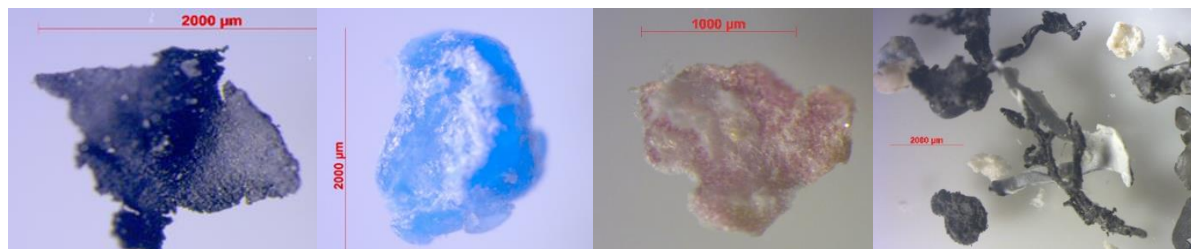
Vi ser ett mycket stort intresse för ökad odling, både från befintliga och nya odlare. Detta är väldigt roligt och positivt för föreningen. För att undvika att utsädestillgången blir en alltför stor begränsande faktor vill vi uppmana alla som har möjlighet att spara utsäde från årets skörd. Vi kommer i samband med kontraktering för odling 2025 be er lämna besked om ert behov av utsäde från Lyckeby. Kontrakteringen öppnar i oktober.

Plastpartiklar i potatisfiber

Som vi tidigare skrivit om så har vi fått reklamation på plastpartiklar i potatisfiber. Detta är ett återkommande problem gällande fiber och ett allvarligt kvalitetsproblem som är svårt att komma åt. Vi behöver er hjälp. När vi får in plast tillsammans med potatisen så rivs plasten i millimeterstora partiklar som sedan följer fiberfraktionen. Trots processteg och siktat så får vi inte bort plastpartiklarna pga. storlek och densitet. 2024 hade vi en total fiberproduktion på 1 900 ton och omsättning på ca 40 milj. SEK. Kunden som reklamerade är en av våra största fiberkunder. Förlorar vi kunden så förlorar vi ca 10% av omsättningen. Bara en lite dm^3 plastbit kan bli 10 000-tals små partiklar som syns tydligt i den ljusa fibern.

Plasten kan t ex. vara ensilageplast då vi hittat både svarta, blå och rosa partiklar, täckplast då vi hittat partiklar som är svarta på ena sidan och vita på andra eller plast som kommit ner i jorden efter plastade bär- och grönsaksodlingar. Var uppmärksamma på att plats inte lämnas kvar på fälten, om möjligt plocka bort vid upptagning. Se till att all plast tas bort vid avtäckning och att inget följer med vid lastning. Med förhoppning att vi kan behålla våra potatisfiberkunder.

Lagring

Potatisens kvalitet, upptagningsteknik och lagringsstrategi betyder mer än sorten.

Sort	Tålighet vid lagring	Skördetidpunkt			Max 2-3 veckor i stuka
		Tidig	Medel	Sen	
Seresta	Låg	x			x
Saprodi	Låg		x		x
Triton	Medel		x		
Avenue	Medel	x	x		
Lukas	Medel	x			
Jubilat	Medel	x	x		
Nofy	Medel		x	x	
Allstar	Medel		x		
Ydun	Medel			x	
Priam	Medel		x		
Pavonis	Medel		x		
Jonas	Medel		x		
Stratos	Medel		x		
LD17	Medel		x		
Dartiest	Hög			x	
Kuras	Hög			x	
Kuba	Hög	x	x		

Grundregler

- Skalfast potatis – det ska inte gå att "skala" potatisen med tumnageln
- Skonsam upptagning, minimera mekaniska skador.
- Påbörja inlagring med torra knölar, skörda under torra väderförhållanden, temp. över 10°C
- Jämna stukor, dvs inga svackor där vatten kan samlas.
- Täckmaterialet ska vara bredare än stukan
- Det får absolut inte regna i stukan.
- Lagra potatisen på en jämn och väl-dränerad del av fältet.
- Under lagring ska potatisen skyddas mot regn och frost men även kunna andas (ventileras).

Lagringsstrategi

- Den största viktförlusten hos potatis sker under de 2 första veckorna efter upptagning, under den så kallade sår-läkningsprocessen.
- Vid långtidslagring (december/januari) ska potatisen plockas upp under torra förhållanden (månadskiftet september/oktober) för att sedan sår-läka och frostskyddas.
- Resterande leveranser skördas med alla praktiska förutsättningar så nära leverans som möjligt.
- Potatis som plockas direkt i vagnar ska maximalt lagras i dessa 2-3 dagar.

Olika typer av täckmaterial

Fiberduk (Toptex):

- Ett material som låter potatisen andas.
- Avvisar även regn, vid stora nederbördsmängder kan regnvatten tränga ner under duken, men detta torkar sedan upp igen när vädret förbättras eftersom fukten kan tränga ut genom stukan även när duken ligger på.
- Fiberdukens sömmar ska ligga in mot stukan, för att minimera vatteninträngning.
- Se upp vid blåst i kombination med kyla, då kan kylan tränga in i stukan.

- Toptex+plast klarar ca – 10 grader under korta perioder. Duken håller ca 5 år.

Plast

- Fungerar bra som vind- och regnskydd.
- Ventilerar dåligt eller inte alls.
- Plast som läggs direkt på en potatisstuka måste plockas bort när vädret tillåter, annars kvävs potatisen – vilket leder till kondens och varmgång i stukan.
- **Kvävning av potatisstukor är oftast ett större problem än frost.**

Halm

- Torrt lagrad halm av hög kvalitet (råg eller vetehalm) har mycket goda egenskaper gällande frostskydd, ventilering samt upptorkning av stuka.
- Halmen ska hållas torr, blöt halm gör ingen nytta.
- Ha gärna nät under halmen som underlättar borttagningen av halmen.

Stukutformning

- Spetsiga stukor har lättare att ventileras bort fukt och värme samtidigt som regnvatten inte blir stående i svackor eller plana områden.
- Förankring med exempelvis halmbalar fungerar bra på Toptex, men balarna ska inte stå upp mot stukan, utan så långt ner på marken som möjligt.
- Stukan ska vara jämnt tippad för att undvika svackor där vatten kan tränga ner.
- Notera vilka väderstreck stukan ligger i, var extra uppmärksam på norrsidan när det är kallt då starkare frostskydd kan behövas.

Följande material finns till försäljning i Nöbbelöv: 044 – 28 61 64, Mjällby: 044 – 28 62 40, Bäckaskog: 044-286187, Ramdala (Viktor Thorsell: 0709-453073) och Vassmolösa (Ingvar Danielsson).

	Mått	Priser inkl. återvinningsavgift. Moms tillkommer.
PLAST	8 x 25	820 kr
	12 x 25	1 100 kr
	12 x 35	1 500 kr
NÄT	6 x 25	650 kr
FIBERDUK	9,8 x 25	3 200 kr
	12,5 x 25	4 250 kr

Säkerhetsanvisning vid leverans av potatis

Minderårig under 18 år äger inte tillträde till fabriksområdet, vilket även innefattar tippning av potatis.

Hälsningar

Gabriella Malm

gabriella.malm@lyckeby.com

044-28 61 53

Stefan Hansson

stefan.hansson@lyckeby.com

044-28 61 49

Kristoffer Gustafsson

kristoffer.gustafsson@lyckeby.com

044-28 61 65